

پایه :	۴	موضوع :	فقه ۱
تاریخ :	۹۲/۰۳/۰۹	ساعت :	۱۰:۳۰

نام کتاب: از الفصل الثالث فی کیفیه الصلاه تا ابتدای کتاب الصوم

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. در کدام مورد، نماز باطل نمی شود؟ د ۲۶۵/۱

أ. اخلاص عمدی به شرط صلاة از جاهل به حکم شرعی ☐ ب. اخلاص عمدی به جزء صلاة از جاهل به حکم شرعی ☐

ج. اخلاص عمدی به قرائت از جاهل به حکم وضعی ☐ د. اخلاص عمدی به جهر در موضعش از جاهل به حکم وضعی ☒

۲. کدام گزینه در مورد مال حلال مختلط به حرام صحیح نیست؟ د ۳۶۹

أ. اذا لا يميز الحرام ولا يعلم صاحبه ولا قدره بوجه، فاخراج خمسة يطهر المال ☐

ب. لو تميز المال الحرام كان للحرام حكم المال المجهول المالك حيث لا يعلم مالكة ☐

ج. لو علم صاحبه فلا بد من التخلص منه و لو بصلح و لا خمس ☐

د. لو علم قدر الحرام كالربع مثلاً و لم يعرف المالك وجب خمسة ☒

۳. در تعارض و نزاع امامان جماعت، کدام یک مقدم اند؟ ج ۳۲۶-۳۲۵/۱

أ. الاسن ☐ ب. الهاشمی ☐ ج. الاقرأ ☒ د. الافقه ☐

۴. نصاب ششم شتر و زکات آن چقدر است؟ أ ۳۳۴

أ. بیست و شش شتر - یک بنت مخاض ☒ ب. سی و شش شتر - یک بنت لبون ☐

ج. بیست و پنج شتر - پنج گوسفند ☐ د. سی و شش شتر - یک بنت مخاض ☐

سؤالات تشریحی:

* یحرم السفر اذا كان موجباً لتفويت الجمعة بعد الزوال على المكلف بالجمعة اختياراً لتفويته الواجب و ان أمكنه اقامتها في طريقه لأن تجويزه على تقديره دوری. ۲۴۷/۱

۱. اشکار دور را در فرض فوق بیان کنید.

لأنه اذا جاز السفر مع امکان اقامة الجمعة في الطريق صار السفر طاعة فيجب القصر فتسقط الجمعة فيلزم تفويت الجمعة بالسفر فيحرم السفر فيجب اتمام صلاته فلا تفوت فلا يحرم فتقصر الصلاة فتفوت الجمعة و هو دور.

* يجب في الصلاة النية و هي القصد الى الصلاة المعينة و لما كان القصد متوقفاً على تعيين المقصود بوجه ليتمكن توجه القصد اليه اعتبر فيها احضار ذات الصلاة و صفاتها المميّزة لها حيث تكون مشتركة ...

۲. منظور از دو جمله «لما كان القصد متوقفاً على تعيين المقصود بوجه» و «صفاتها المميّزة لها حيث تكون مشتركة» را بیان کنید. ۲۰۱/۱

جمله اول: قصد و نیت، در نماز متوقف است بر این که مقصود از نماز معین شود بنحوی که آن نماز ممتاز شود از غیر خود.

جمله دوم: در مواردی که نماز مشترک باشد مثل این که هم نماز ظهر ادائی بر ذمه اش باشد و هم نماز ظهر قضائی، باید صفات آن نماز

مورد نظر را مثل ادائی بودن در نظر بگیرد.

۳. مراد از اصطلاحات زیر را در مستحبات نماز بنویسید. ۲۱۹-۲۱۸-۲۱۶-۲۱۱

- أ. تسوية الظهر حال الركوع والتجنيع
ب. التخوية للرجل في حال السجود
ج. التورک بين السجدين
د. الجهر في نوافل الليل

- أ. در حال رکوع پشت را صاف نگه دارد و دو بازو و دو مرفق را از دو پهلوی جدا کند و زیر بغلها را باز کند.
ب. بأن يسبق يديه ثم يهوى بركبتيه او بمعنا تجافى الاعضاء حالة السجود بأن يجنح بمرفقيه و يرفعهما عن الارض.
ج. بان يجلس على ورکه الايسر و يخرج رجله جميعا من تحته جاعلاً رجله اليسرى على الارض و ظاهر قدمه اليمنى على باطن اليسرى.
د. نوافلى که در شب خوانده می شود را به جهر بخواند مثل نماز شب و نافله مغرب و عشاء.

* و لم يذكر المصنف حكم زيادة الركن مع كون المشهور أن زيادته على حدّ نقيضه تنبيهاً على فساد الكلّيه فى طرف الزيادة لتخلّفه فى مواضع كثيرة لا تبطل بزيادته سهواً كالنية مع التكبير فيما لو تبين للمحتاط الحاجة اليه او سلم على نقص و شرع فى أخرى قبل فعل المنافى مطلقاً. ۲۳۳

۴. أ. چرا مصنف حکم زیادى رکن را بیان نکرده است؟ ب. عبارت «كالنية مع التكبير...» را تا آخر توضیح دهید.

- أ. زیرا می خواست بفهماند که زیادى رکن در همه جا مبطل نماز نیست ب. دو مثال است برای جائی که زیادى رکن مبطل نیست: ۱. جائی که شخصى نماز احتیاط می خواند و بعد متوجه می شود که به آن نماز احتیاط نیاز داشته است مثل کسی که شک بین سه و چهار دارد و یک رکعت نماز احتیاط می خواند بعد متوجه می شود که نماز اصلی را سه رکعت خوانده، در این صورت نیت با تکبیر الاحرام اضافه شده است که رکن است اما مبطل نیست ۲. جائی که در رکعت دوم نماز مغرب مثلاً سلام داده و شروع کرده به نماز عشاء اما هیچ منافى صلاتی بین دو نمازش انجام نداده و متوجه می شود که نماز مغرب را دو رکعتی سلام داده. در اینجا باز این یک رکعت را تشهد می خواند و سلام می دهد تا رکعت سوم نماز مغربش حساب شود، در این صورت هم یک نیت با یک تکبیر الاحرام اضافه شده است. (قسمت اول نیم نمره و قسمت دوم یک و نیم نمره دارد)

* لو غلب على ظنه بعد التروى احد طرفى ما شك فيه بنى عليه. ۲۷۴

۵. أ. مراد از «تروى» چیست؟ ب. معنای «بنى عليه» را توضیح دهید.

أ. تفكر ب. ای فرضه واقعا و التزام حکمه من صحة و بطلان و زیادة و نقصان.

* لو فات المكلف من الصلوات ما لم يحصه لكثرتة تحرى و بنى على ظنه. ۲۹۲

۶. فرع فقهی فوق را توضیح دهید.

- اگر مکلفی مقداری از نمازهایش فوت شده باشد اما چون مقدار فوت شده زیاد است نمی داند چه اندازه بوده است باید تا جائی که می تواند کوشش به خرج دهد تا ظن به مقدار خاصی پیدا کند و در اینجا دیگر موافقت قطعی لازم نیست و بنابر این همان ظن می گذارد و همان مقدار نماز قضا می خواند.

* ألا يكون سفره معصية بأن يكون غايته معصية أو مستلزماً لها و هي مائة ابتداءً و استدامةً. ٣١٠

٧. أ. برای سفری که غایتش معصیت باشد و سفری که مستلزم معصیت است یک مثال بزنید. ب. مراد از «مانعة ابتداءً و استدامةً» را توضیح دهید.

أ. سفری که غایتش معصیت باشد مثل تاجری که برای تجارت حرام سفر می کند سفری که مستلزم معصیت باشد مثل سالک طریقی که در آن هلاک و تلف شدن نفس یا مال غلبه دارد ب. مراد از «مانعة ابتداءً» یعنی معصیت، مانع از شکسته شدن نماز است اگر از ابتدا سفر قصد معصیت داشته باشد. «مانعة استدامةً» یعنی اگر از اواسط سفر هم قصد معصیت کند ترخص در قصر خواندن نماز، منقطع می شود و باید از آنجا به بعد نماز را تمام بخواند.

* لا يقدم (دفع الزكاة) على وقت الوجوب الا قرضاً فيحتسب بالنية عند الوجوب بشرط بقاء القابض على الصفة الموجبة للاستحقاق. ٣٤٧- ٣٤٦

٨ عبارت را توضیح دهید.

اگر کسی بخواهد زکات را قبل از وقت وجوب زکات پرداخت کند جایز نیست مگر این که زکات دهنده آن مال را به نیت قرض به گیرنده بدهد و بعداً در زمانی که زکات بر او واجب می شود آن مال را که قرض داده به نیت زکات حساب کند به شرط این که در آن زمان، قابض و گیرنده، آن صفت را که بخاطر آن زکات گرفته - مثل فقر - داشته باشد.

٩. مراد از جمله «و يصدق المالك في الاخراج بغير يمين» در باب زکات چیست؟ ٣٥٨

یعنی اگر مالک، ادعا کرد که زکات مال خویش را پرداخت کرده سخن او پذیرفته می شود و نیازی به قسم خوردن نیست.